

**Antropologia filozoficzna
Prof. M. Gogacza
jako metafizyka
człowieka
i metafizyka osoby**

Bożena Listkowska

POTRZEBA REALISTYCZNEJ FILOZOFII CZŁOWIEKA

Filozoficzna koncepcja człowieka winna być koncepcją realistyczną, zgodną z tym, kim jest człowiek, aby sprawy ludzkie były rozwiązywane dla realnego, a nie fikcyjnego, wyspekulowanego dobra osób ludzkich.

(Wokół problemu osoby)

FORMUŁA REALISTYCZNEJ FILOZOFII CZŁOWIEKA

Każda realistycznie uprawiana filozofia jest metafizyką bytu, metafizyką człowieka, metafizyką poznania, metafizyką postępowania...

Filozofia człowieka jest częścią filozofii rzeczywistości. Jest ujęciem kategorialnym, czyli dotyczącym jednej grupy bytów, mianowicie osób ludzkich.

(Osoba zadaniem pedagogiki)

FILOZOFIA CZŁOWIEKA A FILOZOFIA OSOBY

*Współczesna, klasyczna, filozofia człowieka
jest połączeniem problematyki człowieka
i problematyki osoby.*

*Metafizyka osoby stanowi dział metafizyki
człowieka.*

(Wokół problemu osoby)

PROF. M. GOGACZ W FILOZOFII CZŁOWIEKA:

- 1) rozwija i precyzuje koncepcję człowieka Tomasza z Akwinu, nawiązującą do arystotelesowskiej teorii substancji i boecjańskiej teorii osoby
- 2) za Tomaszem akcentuje rolę zapoczątkowującego byt aktu istnienia

SPOSÓB POSTĘPOWANIA BADAWCZEGO

Egzystencjalna (realistyczna) metafizyka człowieka ustala
(wykrywa i charakteryzuje):

- 1) czynniki stanowiące człowieka jako byt,
- 2) czynniki stanowiące człowieka jako człowieka.

Uzyskiwane w ten sposób twierdzenia są sprawdzane w
sposób właściwy metafizyce,
tzn. przez wykazanie, że odrzucenie danego twierdzenia
jest zanegowaniem realności człowieka jako istniejącego
bytu.

METODA FILOZOFII CZŁOWIEKA

Metodą filozofii człowieka jako metafizyki szczegółowej jest metoda IDENTYFIKACJI, będąca zgodnym z zasadą niesprzeczności wskazywaniem na te wewnętrzne *archai* bytu jednostkowego, które sprawiają, że byt ten jest i czym jest.

Filozofia ta, kierując się nie relacjonistycznym (platonizm), lecz substancjalistycznym (arystotelizm) opisem bytu, przyjmuje, że dany byt jest wtedy bytem, gdy wszystko, czym jest zawiera się wewnątrz jego obszaru bytowego.

PRZĄDEK ROZWAŻAŃ

Prof. M. Gogacz podkreśla, że aby filozofia człowieka była koncepcją realistyczną jej rozważania powinny rozpoczynać się od identyfikacji wewnętrznych przyczyn bytu. Wskazywanie przyczyn zewnętrznych powinno następować po niej. Ustalanie przyczyn zewnętrznych nie służy bowiem opisaniu struktury bytu, lecz wyjaśnieniu jego przygodności, nieabsolutności i pochodności w istnieniu. Odwrócenie kolejności analiz wprowadza w ujęcia relacjonistyczne i idealistyczne, uniemożliwiające poznanie prawdy o człowieku i ustalenie tego, co jest dla niego dobrem.

Dziękuję